

УДК 378.147:687.01-051]:[7.012:39]

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ОДЯГУ НА ОСНОВІ НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ

ЕМЕЛЬОВА Анна

Криворізький державний педагогічний університет, Україна
anna.emeleva84@gmail.com

Окреслено аспекти підготовки дизайнерів одягу у Криворізькому державному педагогічному університеті на основі національних та етнохудожніх традицій. Розкрито роль етнічного компоненту у процесі викладення фахових дисциплін.

Ключові слова: дизайн, етнодизайн, етнічний компонент, національні традиції, майбутні дизайнери одягу.

ВСТУП

Питання професійної підготовки майбутніх дизайнерів одягу у системі закладу вищої освіти шляхом етнокультурного наповнення постає одним із ключових компонентів підготовки фахівців у галузі дизайну. При цьому особливої уваги набувають питання утвердження в навчально-виховному процесі сучасних цінностей мистецтва – невичерпного джерела духовної ментальності українського народу. Теоретичні і методичні засади навчання етнодизайну студентів, використання національних традицій в підготовці фахівців з дизайну одягу розглядали у своїх працях Т.В. Ніколаєва, Т.В. Шафранська, Т.І. Ніколаєва [1], А.А. Руденченко [2] та інші. У названих працях та публікаціях у різних аспектах відображено питання зв'язку використання національних традицій декоративно-прикладного мистецтва в професійній підготовці дизайнерів одягу, що засвідчує актуальність напрямку даного дослідження.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Етнодизайн несе в собі особливі можливості для розвитку професійної компетентності майбутніх дизайнерів одягу. Тому, дослідження етнічних особливостей та використання їх у навчально-виховному процесі є дуже важливим. Підтверджують це твердження і науковці в галузі дизайну одягу. Вони зазначають, що «однією з умов, які забезпечують формування креативного фахового проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів одягу, є орієнтація змісту підготовки на тематику, що базується на вивченні, використанні та адаптації національної культури та народних промислів до сучасного дизайну» [1, с. 143].

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Способи використання етнодизайну як джерела створення нового в дизайні можуть бути найрізноманітнішими. А. Руденченко зазначає, що впровадження етнодизайну в навчальний процес розкриє студенту можливість до самоусвідомлення себе як частини етносу, багатогранність культури якого вивчає і з якої буде черпати натхнення в подальшій дизайнерській, художній праці [2, с.119].

Кафедра декоративно-прикладного мистецтва та дизайну Криворізького державного педагогічного університету здійснює підготовку фахівців за спеціальністю 022 Дизайн спеціалізації дизайн одягу та аксесуарів. Організація навчально-виховної, творчої діяльності майбутніх дизайнерів одягу реалізовується на заняттях з фахових дисциплін та у творчій майстерні з дизайну одягу. Вивчення таких дисциплін, як «Історія костюма», «Основи етнодизайну», «Народні ремесла в декорі костюму», «Дизайн аксесуарів» забезпечують етнокультурну підготовку студентів.

Предметом курсу «Основи етнодизайну» є знання про поєднання сучасних художніх технологій і етнокультурних традицій регіону, створення нової моделі предметного середовища на основі традиційних ремесел, етнокультурних традицій шляхом їх збереження і розвитку в індивідуальній та колективній творчій діяльності митців. Таким чином, відбувається постійне самооновлення традиції з прив'язкою до певного регіону, соціально-економічних, природно-кліматичних та місцевих локальних умов.

Дисципліна «Народні ремесла в декорі костюму» покликана ознайомити студентів з основними напрямками та особливостями розвитку народних ремесел, провідними тенденціями та принципами декорування елементів костюма. Майбутні дизайнери одягу оволодівають навичками різноманітних технік декорування одягу. У них розвиваються творчі здібності, відчуття стилю та професійний інтерес до народної творчості.

Програмою курсу «Історія костюма» передбачено змістовий модуль «Український національний костюм (від стародавності – до кінця XIX ст.)», в якому для вивчення запропоновано такі теми: «Давньослов'янський костюм»; «Костюм періоду існування Київської Русі (IX – XIII ст.)»; «Український національний костюм часів Козацької доби (XV – XVIII ст.)»; «Відмінні риси костюму різних верств населення: духовенства, козацьких старшин, селян тощо»; «Правобережна та Лівобережна України (XVIII–XIX ст.)»; «Орнаментальні мотиви, колорит та оздоблення в регіональних костюмах» тощо.

В курсовому, кваліфікаційному проектуванні все частіше майбутні дизайнери одягу звертаються до національних традицій оформлення одягу. Зокрема, застосування художньої вишивки та різних технік її виконання в декоруванні одягу є предметом наукового дослідження студентів спеціальності 022 Дизайн, спеціалізації дизайн одягу та аксесуарів. Ознайомлення з художніми творами мистецтва, діяльність в

творчій майстерні з дизайну одягу, спонукає майбутніх дизайнерів до пошуку і створення свого індивідуального авторського задуму.

Знання знакових елементів національної культури широко використовуються в дизайн-проекуванні студентів. Творчо осмислені дизайнерські розробки з використанням вишивки майбутні дизайнери одягу презентують на відкритих захистах кваліфікаційних проєктів, факультетських, університетських заходах, Всеукраїнських та міжнародних конкурсах (рис. 1).

Рис. 1. Етнічні мотиви в проєкуванні костюма (роботи студентів спеціалізації «Дизайн одягу та аксесуарів», КДПУ)

ВИСНОВКИ

В підготовці майбутніх дизайнерів одягу особливе значення має вивчення етнотрипункту та національної культури. Сучасне декоративно-прикладне мистецтво, розвиваючись в загально-мистецькому руслі, органічно поєднує національний дизайн і сучасні технології, що забезпечить оволодіння майбутніми дизайнерами одягу інноваційною дизайн-проектною діяльністю. Важливим аспектом якої виступає «авторське виконання», «рукотворність» в оздобленні складових одягового ансамблю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ніколаєва Т.В., Шафранська Т.В, Ніколаєва Т.І. Національні традиції як основа підготовки фахівців з дизайну одягу. *Art and Design*, 2019. №1. С.140-149.
2. Руденченко А.А. Теоретичні і методичні засади навчання етнодизайну студентів у вищих мистецьких навчальних закладах : автореф. дис. ... д-ра. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2017. 427 с.

YEMELOVA A.

FEATURES OF FUTURE FASHION DESIGNERS' TEACHING BASED ON NATIONAL TRADITIONS

The aspects of future fashion designers' training at the Kryvyi Rih State Pedagogical University based on national and ethno-artistic traditions are represented. The role of the ethnic component during teaching chief subjects is revealed.

Key words: *design, ethnic design, ethnic component, national traditions, future fashion designers.*